

Sygn. akt I Ns 227/18

POSTANOWIENIE

Dnia 30 października 2018 r.

Sąd Rejonowy w Piszczu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Magdalena Łukaszewicz
Protokolant:	sekretarka Agnieszka Zuzga

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. w Piszczu na rozprawie

sprawy z wniosku Z. M. (1)

z udziałem G. M., W. S., B. O., G. S.

o dział spadku

postanawia:

1. wniosek oddalić;
2. ustalić, iż zainteresowani ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie we własnym zakresie.

UZASADNIENIE

Z. M. (1) wniósł o dokonanie działu spadku po swojej matce Z. M. (2) zmarłej 16 kwietnia 2009 roku.

W uzasadnieniu wskazał, że Sąd Rejonowy w Piszczu postanowieniem z 27 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie I Ns 66/18 stwierdził, że spadek po Z. M. (2) na podstawie ustawy nabyły dzieci: W. S., G. S., B. O., Z. M. (1) i G. M. – po 1/5 części każdy z nich.

Wnioskodawca wskazał, że w skład spadku mającego ulec podziałowi wchodzi:

1. segment pokojowy o wartości 100 zł,
2. segment pokojowy o wartości 100 zł,
3. telewizor o wartości 30 zł,
4. kuchnia gazowa o wartości 20 zł,
5. butla gazowa o wartości 50 zł,

Nadto wnioskodawca wniósł o zaliczenie na schedę spadkową darowizny otrzymanej od spadkodawczyni przez uczestniczkę W. S. w dniu 11 marca 2009 roku, której przedmiotem były:

- lokal mieszkalny nr (...) położony w budynku nr (...) w miejscowości M., dla którego Sąd Rejonowy w Pieszku prowadzi księgę wieczystą nr (...), wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem wynoszącym (...) części we własności elementów wspólnych budynku mieszkalnego i innych urządzeń nie służących do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz we własności działki gruntu, na której posadowiony jest budynek,

- niezabudowana działka gruntu oznaczona nr geod. (...), o powierzchni 499 m², położona w M. w gminie O., dla której Sąd Rejonowy w Pieszku prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- działka gruntu oznaczona nr geod. (...), o powierzchni 80 m², położona w M. w gminie O., zabudowana budynkiem gospodarczym w zabudowie bliźniaczej, dla której Sąd Rejonowy w Pieszku prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Wnioskodawca wniósł o dokonanie działu spadku w ten sposób, aby opisane wyżej ruchomości przyznać uczestnicze postępowania W. S. i przy uwzględnieniu wskazanej wyżej darowizny zasądzić od uczestniczki W. S. na rzecz wnioskodawcy stosowną spłatę.

Uczestnicy postępowania W. S., B. O. i G. M. wnieśli o oddalenie wniosku. Podnieśli, że wszystkie wymienione we wniosku ruchomości stanowią własność uczestnika G. M.. Przyznali, że 11 marca 2009 roku uczestniczka W. S. otrzymała od spadkodawczyni darowiznę, której przedmiotem był opisany we wniosku lokal mieszkalny i dwie działki gruntu.

Uczestniczka postępowania G. S. nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

Z. M. (2) zmarła 16 kwietnia 2009 roku w O..

Sąd Rejonowy w Pieszku prawomocnym postanowieniem z 27 kwietnia 2018 roku wydanym w sprawie I Ns 66/18 stwierdził, że spadek po Z. M. (2) na podstawie ustawy nabyli:

- córka W. S. w 1/5 części,
- córka G. S. w 1/5 części,
- córka B. O. w 1/5 części,
- syn Z. M. (1) w 1/5 części,
- syn G. M. w 1/5 części.

(dowód: odpis skrócony aktu zgonu oraz odpis prawomocnego postanowienia k. 5 i k. 27 akt sprawy I Ns 66/18 Sądu Rejonowego w Pieszku)

W dniu 11 marca 2009 roku W. S. otrzymała od spadkodawczyni darowiznę, której przedmiotem były:

- lokal mieszkalny nr (...) położony w budynku nr (...) w miejscowości M. w gminie O., dla którego Sąd Rejonowy w Pieszku prowadzi księgę wieczystą nr (...), wraz z przynależnym do tego lokalu udziałem wynoszącym (...) części we własności elementów wspólnych budynku mieszkalnego i innych urządzeń nie służących do wyłącznego użytku właścicieli poszczególnych lokali oraz we własności działki gruntu, na której posadowiony jest budynek,

- niezabudowana działka gruntu oznaczona nr geod. (...), o powierzchni 499 m², położona w M. w gminie O., dla której Sąd Rejonowy w Pieszku prowadzi księgę wieczystą nr (...),

- działka gruntu oznaczona nr geod. (...), o powierzchni 80 m², położona w M. w gminie O., zabudowana budynkiem gospodarczym w zabudowie bliźniaczej, dla której Sąd Rejonowy w Piszcu prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Wartość przedmiotu darowizny strony umowy określili na kwotę 100 000 złotych.

(bezsporne, dowód: umowa darowizny znajdująca się w aktach ksiąg wieczystych nr (...) Sądu Rejonowego w Piszcu)

Właścicielem ruchomości znajdujących się w opisanym wyżej lokalu mieszkalnym, w postaci: dwóch segmentów pokojowych, telewizora, kuchni gazowej oraz butli gazowej, jest G. M..

(okoliczności bezsporne)

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 1037 § 1 k.c., dział spadku może nastąpić bądź na mocy umowy między wszystkimi spadkobiercami, bądź na mocy orzeczenia sądu na żądanie któregośkolwiek ze spadkobierców.

Skład i wartość spadku ulegającego podziałowi ustala sąd (art. 684 k.p.c.).

Na rozprawie w dniu 23 października 2018 roku zainteresowani zgodnie podali, że wymienione we wniosku ruchomości, znajdujące się w opisanym wyżej lokalu mieszkalnym, stanowią własność uczestnika postępowania G. M. (k. 30-30v). Wobec powyższego nie budzi wątpliwości Sądu, iż ruchomości te nie wchodzi w skład spadku po Z. M. (2).

Odnosząc się natomiast do wniosku wnioskodawcy o zaliczenie na schedę spadkową darowizny otrzymanej od spadkodawczyni przez uczestniczkę postępowania W. S., wskazać należy na treść art. 1040 k.c., zgodnie z którym, jeżeli wartość darowizny lub zapisu windykacyjnego podlegających zaliczeniu przewyższa wartość schedy spadkowej, spadkobierca nie jest obowiązany do zwrotu nadwyżki. W wypadku takim nie uwzględnia się przy dziele spadku ani darowizny lub zapisu windykacyjnego, ani spadkobiercy zobowiązanego do ich zaliczenia.

Zauważyć należy, iż ustawodawca nie dąży do korekty rozrządzeń dokonanych przez spadkodawcę. Komentowany przepis reguluje sytuację, gdy doliczane do spadku darowizny i przysporzenia z tytułu zapisów windykacyjnych na potrzeby jego działu, przewyższają wartość schedy spadkowej obdarowanego spadkobiercy lub spadkobiercy, któremu przeznaczono zapis windykacyjny. Zastosowanie zasad ogólnych w takiej sytuacji prowadziłoby do konieczności zwrotu części darowizny lub przysporzenia z tytułu zapisu windykacyjnego. Ustawodawca trafnie uznał, że byłoby to rozwiązanie niesłuszne, ponieważ zbyt głęboko ingerowałoby w wolę samego spadkodawcy. W rezultacie przyjął, że wówczas ani takiego spadkobiercy, ani jego darowizny czy zapisu windykacyjnego nie uwzględnia się przy dziele spadku. Oznacza to, że otrzymana przez niego darowizna lub zapis windykacyjny wyczerpuje jego prawa do spadku, a rozliczenie następuje między pozostałymi spadkobiercami (taką, niebudzącą wątpliwości wykładnię art. 1040 KC potwierdził wyrok Sądu Najwyższego z 02.03.2005r. w sprawie III CK 28/05, MoP 2005, Nr 7, s. 322).

Wobec braku innych składników majątku spadkowego, oczywistym jest, że wartość darowizny otrzymanej przez uczestniczkę W. S. przewyższa wartość schedy spadkowej. W związku z tym, zgodnie z powyższymi rozważaniami, darowizna ta nie może być uwzględniona przy dziele spadku po Z. M. (2).

Wobec braku składników majątku spadkowego, wnioski o dział spadku podlega oddaleniu, dlatego Sąd orzekł jak w punkcie I. postanowienia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.